

A 75. Ranger ezred 3. zászlóalja Bravo századának és a Ranger Harci Kötelék parancsnokhelyettesének⁷⁹ tapasztalatai a fekete tengeri csata idején, 1993. október 3–4-én Mogadishuban, Szomáliában⁸⁰

**A vizsgált művelet típusa:
légi mozgékonyaságú rajtaütés ellenséges városi erődített környezetben szomáli fegyveresek elfogására.**

Lee A. Rysewyk százados, gyalogság

IOAC Class 2-94

I. BEVEZETÉS

1992 decemberében az Egyesült Államok szorgalmazta haderő Szomáliába vezénylését, hogy megteremtse a békefenntartás feltételeit, lehetővé tegye a humanitárius segélyek szállítását, véget vessen az éhínségnek, ami több ezer szomáli halálát okozza. Huszonnyolcezer amerikai katona a tengerészgyalogság és a hadsereg 10. hegyi hadosztályának kötelékéből sikerrel járt a relatív béke megteremtésében. A sok tolvajnak nehézséget okozott az Egyesült Nemzetek élelmiszer- és más humanitárius segélyraktárainak fosztogatása. A tengerészgyalogosok kijárási tilalmat vezettek be Mogadishuban és elkoboztak minden fegyvert az utcákon. Fegyverek ezreit foglalták le és semmisítették meg, beleértve a nehéz fegyverek többségét, mint például harckocsik, tüzérségi lövegek és légvédelmi gépágyúk.⁸¹ Ez

⁷⁹ A beosztásnak megfelelően Rysewyk nem volt „tűzközelben”, s csak a rádióforgalomból és az utólagos elbeszélésekből tájékozódhatott.

⁸⁰ Az eredeti, angol nyelvű változatot ld.

<https://mcoepublic.blob.core.usgovcloudapi.net/library/DonovanPapers/other/STUP5/M-R/RysewykLee%20A.%20CPT.pdf>

⁸¹ A szerző itt erősen túloz az akció sikerességét illetően. Sokkal inkább arról volt szó, hogy a szomáli milíciák felismerték, a nehézfegyverzettel felszerelt, hadosztály méretű amerikai haderővel szemben nem éri meg a nyílt összeliüközés, ezért „meghúzták magukat” az adott időszakban, várva a pillanatra, amikor az amerikaiak létszámát csökkentik vagy teljesen kivonják őket. A nehézfegyverzetet – különösen a járműveket – elkobozni aligha

azonnal olyan környezetet teremtett, amelyben a segélykonvojok, gyakran fegyveres kíséret nélkül is, közlekedhettek és szállíthatták a segélyeket ebben az elszegényedett országban, ami még a legegyszerűbb infrastruktúrát is nélkülözte. Ahogy a segélyek a rászorulókhöz áramlottak, az éhezés kezdett eltűnni, és májusban az ENSZ-erők átvették az ellenőrzést az Egyesült Államoktól, s csökkenteni akarták a jelenlétüket és növelni az ENSZ legitimitációját.

A Szomáliában tartozó összes haderő az ENSZ parancsnoksága, az Egyesült Nemzetek Szomáliai Művelete II (UNISOM II) (sic!) alá tartozott.⁸² Az amerikai kontingens 1400 fő harcoló erőt számlált a 10. hegyi hadosztály állományából. A főerejét az ENSZ-erőknek 32^{*83} másik országból származó katona alkotta, Bangladesztől Svédorszáig. Ezek az országok különböző mértékben járultak hozzá [a misszióhoz], néhányan egészségügyi támogatással, mint a románok és a svédek, néhányan békefenntartó erőkkel, mint a pakisztániak, az olaszok és az egyiptomiak. Ahogy minden koalícióban egy másik nemzet parancsnoka alatt, felmerülnek lojalitási problémák. Mennyi hűség és elkötelezettség szükséges ehhez a koalícióhoz és a küldetéséhez? Mekkora a baráti csapatok által vállalható kockázat? Például az olaszok fizettek a szomáli klánvezéreknek, hogy ne háborgassák a katonáikat, és még információkkal is ellátták őket az ENSZ-műveletekről. Ráadásul a nigériai parancsnok vehemensen panaszkodott az ENSZ-nél, hogy az olaszok által védett egyik ellenőrzőpont csak nézte, nem több, mint száz méter távolságból, ahogy rajtaütnek hat nigériai békefenntartón és megölik őket.⁸⁴ A kuvaiti

kellott, mivel azok pótalkatrészek nélkül gyorsan használhatatlanná váltak. Erre utal az is, hogy az amerikai erők távozásával Szomáliában ismét gyorsan úrrá lett a káosz.

⁸² A szerző itt téved, a 10. hegyi hadosztály erői önálló műveleti egységet alkottak, a USFORSOM-ot, mely az amerikai CENTCOM alá tartozott és nem tartozott elszámolási kötelezettséggel a UNOSOM II felé.

⁸³ A dokumentumban több helyen csillaggal jegyzetek vannak jelölve, ezek a szerző által megnézett újságcikkekre utalnak, melyek a TF Ranger kitelepülése előtt és alatt születtek. Ezek listáját a dokumentumban nem közlöm, mivel nem, vagy csak részben érhető el az interneten, illetve nem tartalmaznak lényeges információt az akció vizsgálatát illetően, a szerző a saját véleményét alátámasztandó, szelektív módon válogatta ki őket.

⁸⁴ Ez gyakori panasz az olaszokkal szemben, több visszaemlékezésben (pl.: Howard Wasdinnál) is felmerül az olaszok hűségének megkérdőjelezése.

kontingenst vezető alezredes még megkérdezte CPT Rysewyket, a Ranger század parancsnok helyettesét, hogy tud-e az üzleteikről [valamit].

A béke, amit a tengerészgyalogosok és a 10. hegyi [hadosztály] teremtett, rosszabbra fordult, ahogy a bevetési szabályok (ROE) megváltoztak, és az ENSZ-erők visszahúzódtak a biztonságos rácsos ajtók mögé éjszakára. A tengerészgyalogság lefektette az alapokat. Most az ENSZ-erők nem kobozhattak el fegyvereket és csak akkor nyithattak tüzet, ha egy szomáli ellenséges szándékkal használt fegyvert⁸⁵ [ellenük]. Következésképpen a szomálik előásták a fegyvereket a rejtkehelyekről vagy becsempészték a városba 55 gallonos hordókban, az ENSZ katonák ellenőrzése nélkül. A szomáli banditák kihasználták a lazuló ROE-t, egyre növekvő [számú] rabló- és erőszakos akciókkal. Regresszió vette kezdetét Szomáliában, visszatértek a törvénytelen káoszhoz, amiből éppen kijöttek.

A két legfontosabb hadúr, akivel az ENSZ-nek meg kellett birkóznia Mohamed Farrah Aidid tábornok, a Szomáli Nemzeti Szövetséget (SNA) vezetője, valamint Aidid fő riválisa, Ali Mahdi-Mohamed, aki a Szomáli Nemzeti Kongresszust vezette. Nem voltak boldok. Mindkettő uralni akarta Szomáliát. Részesei voltak a polgárháborúnak, mely megdöntötte Sziád Barré rezsimjét, és a különböző klánok (Aidid a Habr Gadir, Ali Mahdi az Abgaal) csúcsára emelkedtek. Működő infrastruktúra nélkül az egyetlen létező szervezetek a családi kötelékeken alapuló klánok és az alklánok voltak. Alapvetően tárt karokkal üdvözölték az ENSZ-t decemberben, úgy tűnt, félretették az ellentéteiket. De ahogy az ország kezdett kiemelkedni a polgárháború hamujából és az éhezésből, az ENSZ-támogatásuk arányosan csökkent. Aidid és Ali Mahdi ismételen oldalt váltott, ahogy az ENSZ most megpróbálta az ország infrastruktúráját kiépíteni. Ali Mahdi az ENSZ-szel akart együttműködni és létrehozni egy kormányt. Aidid az ENSZ távozását akarta, hogy átvehesse az irányítást az ország fölött.

A viszony az ENSZ és Aidid tábornok között folyamatosan romlott. A konfrontációk Aidid milíciája és az ENSZ-erők között egyre gyakoribbá váltak és eszkalálódtak, egyszerű aknavető támadások-

⁸⁵ A békefenntartók ROE-ja definiálja is az „ellenséges szándék” fogalmát. Ez esetben csak az minősül ellenséges szándéknak, ha közvetlenül és szándékolatlan a békefenntartókra nyitnak tüzet.

tól az orvlövészekig és az elhajtós lövöldözésekig⁸⁶. Végül a konfliktus elérte a csúcspontját, amikor huszonnégy pakisztáni békefenntartó 1993. június 5-én rajtaütöttek és meggyilkolták őket [Aidid milicistái]. [Ezen] Felháborodva az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa megszavazott egy határozatot arról, hogy el kell fogni és meg kell büntetni a rajtaütésekért felelősöket, név szerint Mohamed Farrah Aidid tábornokot.

Augusztus 8-án négy járőröző amerikai életét veszítette, amikor a HMMWV-jük egy távirányítású aknára hajtott. Az Egyesült Államokban ismételen felmerült az igény, hogy megoldást találjanak a problémára. Végül augusztus 22-én hat újabb amerikai sérült meg egy távirányított robbanásban, nyomást gyakorolva a Clinton-adminisztrációra a probléma megoldása érdekében. Clinton egyetértett az ENSZ-kéréssel. Egy 450 rangerből és más különleges műveleti erőkből álló kontingens volt a válasz. Ez extrém változást jelzett előre a békefenntartástól a béketeremtés felé.

II. A TF RANGER KITELEPÜLÉSE

1993. augusztus 26-án 3/75th⁸⁷ Ranger ezred B százada és más különleges műveleti erők érkeztek Mogadishuba, hogy megerősítsék a Gyors Reagálás Erőt (QRF), 2-14 IN⁸⁸, és támogassanak más UNISOM II (sic!) műveleteket.⁸⁹ A CNN⁹⁰ úgy üdvözölte a TF Rangert, ahogy decemberben a Navy SEAL-t! (sic!) A média lerohanta a rangereket és elárasztották a rendszert televíziós és sajtóhírekkel, hogy mennek a rangerek Szomáliába elfogni Aididot.⁹¹ Ez

⁸⁶ Angolul „drive-by shooting”, a maffiák és a drokartellek által gyakran alkalmazott leszámolási módszer, amikor egy autóval vagy motorral elhajtanak a célpont mellett és golyózáport zúdítanak rá automata fegyverből. A rajtaütés gyors, hatékony és nehezen kivédhető módszere városi környezetben.

⁸⁷ 75. Ranger ezred, 3. zászlóalj.

⁸⁸ 14. (gyalog) ezred, 2. zászlóalj; a 10. hegyi hadosztály alárendeltségében.

⁸⁹ A TFR feladata egy pillanatig sem az UNOSOM II vagy a USFORSOM támogatása volt, ezt jelzi a teljesen elkülönített parancsnoki lánc is. Ahogy a szerző fent is említi, a céljuk Aidid elfogása vagy kiiktatása volt.

⁹⁰ Cable News Network, amerikai televíziós hírsatorna.

⁹¹ A szerző ezen állítása is mindenképpen túlzó. A nagy médiaérdeklődésről más visszaemlékezés nem ad tanúságot, az utólag születtett értékelésekben sem kerül említésre. Annyi igaz, hogy amikor a Pentagon bejelentette a TFR Szomáliába vezénylését, előkerülhetett a híradások között, de a nagy média-

csak mélyebb elszigetelődésre kényszerítette Aidídot.⁹² Nem szerencsével szerezte a hatalmát. Egyre ritkábbá váltak az Aidídról szóló információk és észlelések. Minden nap más házban aludt, sosem mutatkozott nyilvánosan, és rendkívül óvatos volt, nehogy mintát állítson fel. Félt, hogy bármikor elkaphatják.

Megdöböntett, hogy egy lövész szakaszt a 3/75 (sic!) A. Co.-ból hátra kellett hagyni Ft. Bragg-ben⁹³, mivel az országban 450 különleges műveleti személy tartózkodott politikai kényszerítő [erő]-ként, a TF Ranger hitetlenkedve vette tudomásul, hogy AC-130 Spectre csatarepülőgépek nem támogatják a küldetést. A Spectre óriási tűzerőt, hatalmas biztonságérzetet biztosíthatott [volna], és a szomáliában felfrissítette volna a félelmet az előző hónapokban való használata miatt. A rangerek nem értették, hogy az erősítés az A századból és a Spectre [repülőgépek] miért nincsenek a szintéren, különösen, miután mindkettő részt vett a gyakorlatokon Ft. Braggben. Egészen a '94. május 24-i kongresszusi meghallgatásig, amikor a publikum tudomás szerezhette MG Garrison kéréséről az AC-130-asokat illetően, melyet később megtagadott GEN Hoar, a Központi Parancsnokság vezetője és a Védelmi Minisztérium. Ezeknek az erőforrásoknak a hiányát súlyosan megfizette a harci kötelék egy hónappal később.⁹⁴

A TF Ranger egy régi orosz hangárt foglalt el a Mogadishu Rep-teren (B térkép⁹⁵, A, B képek⁹⁶). Hírszerzési idővonalak, célpontok

figyelem csak az október 3–4-i tragikus események után fordult az akció felé.

⁹² Elszigetelődésről aligha lehet beszélni, sokkal inkább arról, hogy Aidíd jobban ügyel a biztonságára és beosztottjaira hagyta a „napi ügyvitelt”, a közvetlen érintkezést pedig felváltották alternatív megoldások, mint a telefonos/rádiós kommunikáció és a futárok használata.

⁹³ Fort Bragg, Észak-Karolina.

⁹⁴ Az AC-130-as csatarepülőgépek hiányát szintén nem emlegeti más visszaemlékező kritikus hiányként. Emellett a gépek hadszíntérre vezénylését és beosztását a TFR alá szintén nem indokolta semmi, mivel a tervezett bevetések természete és a kijelölt cél nem igényelt ilyen mértékű tűzerőt. Az szintén vitatható, hogy egy szakasznyi ranger mekkora befolyást gyakorolhatott volna az október 3–4-i eseményekre, mivel az a hozzávetőlegesen 60 fő aligha módosított volna sokat az erőviszonyokon.

⁹⁵ A szöveghez csak egy térképet mellékel a szerző és ezt az A jelöléssel látta el.

⁹⁶ A képek a rossz minőség miatt nem kerülnek közlésre.

közelsége, sivatagi homok, és repülőeszköz-karbantartási és -tárolási megfontolások miatt mind a hangár és a reptér köré csoportosult, annak ellenére, hogy a főkapu és az ellenség mindössze száz méterre volt egymástól. Egy második Bejrút megállíthatta volna a showt, ez járt mindenki fejében.⁹⁷

Egy héten belül a rangerek megerősítették az épületet hajókonténerekkel és (A kép) egymásra pakolva és homokzsák-erődökkel, stratégiaileg elhelyezve az épület körül. Az eredmény: újabb Fort Apache vagy Firebase⁹⁸ Gloria.⁹⁹

A klíma és az időjárás nem volt szignifikáns hatással a műveletekre vagy bármelyik oldalra. A tengerparton a hőmérséklet 75 és 85 fok¹⁰⁰ között volt, minimális mennyiségű esővel.

A terep azonban szignifikánsan befolyásolta a műveleteket. Először is az ember alkotta akadályok a városi környezetben komoly leküzdendő problémát jelentettek a TF Rangernek. Sok elszenesedett blokkház a polgárháborúból maradt terméskövel együtt akadályt támasztott a járműves mozgás számára. A keskeny földutak a számos gödörrel szintén könnyen aláaknázhatók és blokkolhatók voltak padkákkal, járművekkel vagy égő gumikkal, és természetes rajtütési lehetőségeket biztosítottak, nehézségeket okozva a konvojok fenntartásában vagy megfordításában. Egymillió ember éhezés miatti beözönlése, és az ebből következő, a nyílt területre épített lapos kunyhók szintén ember készítette akadályt jelentettek.

A megközelítési utakon, elsősorban a poros, keskeny, törmelékkel teleszórt és zsúfolt utcákon, beszűkül a forgalom és a mozgás lassúvá és könnyen megzavarhatóvá vált. Az útjelzések, jó térképek és felismerhető jellemzők hiánya tette a légi és földi navigációt zavarossá. A kevés telefonvezeték és antenna a légi megközelítést könnyűvé és gyorsá tette, kevés akadállyal.

A kulcsterep a reptér volt, ami alacsony magasságra épült, s ez különösen könnyű célponttá tette az aknavetőknek és rakétáknak.

⁹⁷ Bár a szűkös területet és körülményeket, valamint ennek veszélyeit mások is említik, egyikük sem emlegeti fel utólag a bejrúti terrortámadást.

⁹⁸ A vietnami háborúban használt, előretolt tűzvezető bázisok angol megnevezése.

⁹⁹ A szerző ismét félelmének ad hangot a két, fiktív ostromot bemutató film (Fort Apache és Firebase Gloria) felelmeletésével.

¹⁰⁰ Fahrenheitben értendő, 23–24 illetve 29–30 Celsius foknak felel meg a fent megadott két érték.

Sok hatalmas repülőgép, köztük C-5-ösök landoltak naponta humanitárius segélyekkel és más ellátmánnyal. A reptér [befogadó képessége] limitálva volt nem több, mint három nagy gépre egyszerre. Az Új Kikötő szintén fontosnak bizonyult a logisztika miatt és más segélyek azon folytak keresztül. További kulcsterületek közé számított minden laza törmeléktől és akadálytól mentes terület, amik helikoptereket tudtak fogadni felvételi zónaként.

A megfigyelés és a tüzelési területek szintén limitálva voltak. Az épületeket közel építették egymáshoz udvarokkal és keskeny sikátorokkal [elválasztva]. A sikátorok és az utak harci zónákká váltak. Ezek a beépített területek a szomáliknak remek fedezéket és rejteket nyújtottak. Keresztülőhettek az ablakokon és az ajtókon, akkor is, ha azok csukva voltak, és kiugorhattak egy sikátorra vagy utcára, hogy kilőjenek rakétahajtású gránátokat (RPG), kis eséllyel, hogy eltalálják őket a rövid kitettségi idő miatt. A rangerek ezt a halálós leckét gyorsan megtanulták, miután pár jármű megállt egy sikátorban '93 október 3-án és eltalálták [azokat]. Sok alkalommal lehetetlen volt megmondani, merről is jön a tűz. A lövedékek elrepülhettek a fejek fölött és RPG-k robbanhattak a közelben anélkül, hogy bármi nyomot hagytak volna az eredetükről.

Az SNA-milícia változatos katonai háttérrel bírt, kiképzést kapott lázadó nemzetektől, mint Szudán vagy Irán.¹⁰¹ Épp a fekete tengeri csata előtt kapott Aidid 250 frissen képzett milicistát. Ők ellenőrizték Mogadishu déli részének nagy részét és jól ismerték [a területet] (Lásd A térkép). A milícia egyértelműen számbeli fölényben volt, számuk több ezerre tehető. A szomáliknak még mindig volt egy kevés légvédelmi gépágyúja és technical járműve¹⁰², rajtuk géppus-

¹⁰¹ Szudánhoz és Iránhoz nem sikerült az SNA milicistáinak kiképzését hozzáköttni, azonban a gerilla-hadviseléssel foglalkozó távol-keleti szerzőkhöz annál inkább, illetve Afganisztánban a szovjetek ellen harcolt veterán mudzsahedínekkel és az al-Kaidával való kapcsolat is igen valószínű.

¹⁰² Az angol kifejezés magyar megfelelője hiányában jól nem fordítható le, a katonai szlengből eredő kifejezés a különböző civil, platós furgonokra és terepjárókra utal, melyeket valamilyen fegyverrel szereltek fel. Ez a fegyverzet a könnyűgéppuskától akár a komolyabb légvédelmi gépágyúig terjedhet. A kifejezés feltehetőleg abból ered, hogy a különböző segélyszervezetek felbéreltek helyi fegyvereseket, akik ilyen járműveket használtak, „technikai segítségnyújtás („technical assistance”) címén. Az angol katonai

kákkal vagy 106 mm-es hátrasiklás nélküli ágyúkkal, de legtöbbször a kedvenc választott fegyverüket forgatták: az AK-47-esekből és RPG-7-esekből szó szerint minden ajtó mögött volt egy.

Aidíd milíciája sokkal hatékonyabb volt, mint amennyire azt el szokták ismerni. Ismerték a terepet és sok valódi harci tapasztalatuk volt. Megtalálni őket a közeli épületekben extrém módon nehéznek bizonyult. Ez volt a legnagyobb előnyük. Aidíd erői elsősorban Motorola kézi rádiókat és jelzéseket (például csörömpölést a csöveken) használtak a technológiailag egyszerű, ugyanakkor effektív kommunikáció rendszereként. Alkalmasak voltak arra, hogy gerillaakciókat hajtsanak végre a szövetséges csapatok ellen (rajtaütés).

A milícia legvalószínűbb akciómenete a UNISOM II (sic!) vagy a TF Ranger által közvetlenül fenyegetett körzetből való menekülésből állhatott. Később hajlamosak voltak visszaszivárogni az akció irányába, ahogy a bevetés előrehaladt. Minden bevetés százával vonzotta a kíváncsi, unatkozó nézelődőket, akiknek nem volt más dolguk. Hamarosan elkezdődhetett az orvlövészkedés, sokszor a tömegeből, nők vagy gyerekek mögül érkezve. Ez eszkalálódhatott még bátrabb akciókká egy vagy két RPG felhasználásával.

Szignifikáns összeütközésekre egyik fél részéről sem került sor, kivéve, amikor a 24 pakisztánit megölték.

Aidíd milíciájának legveszélyesebb akciója egy szinkronizált támadás lehetett volna a reptér ellen, kombinálva aknavetőket, technikai eszközöket és szervezett rajokat.¹⁰³

A két erő összeállítása és ereje jelentősen eltért. Az amerikaiak nagyon jól képzettek és felszereltek voltak. A QRF állt egy dandár szintű parancsnokságból Casper ezredes parancsnoksága alatt, 2-14 IN-ből LTC David parancsnoksága alatt és egy helikopteres alakulatból AH-1 Cobra és UH-60 Blackhawk helikopterekkel a 9-101th AVN¹⁰⁴-ből. A TF Ranger 450 emberből állt, benne egy alulméretezett¹⁰⁵ B. Co.-val a 3/75 RGR RGT-ből LTC McKnight parancsnoksága alatt, egy helikopteres alakulatból nyolc MH-60-nal, négy MH-

szaknyelvben használatos kifejezés a nem standardizált taktikai jármű (Non-Standard Tactical Vehicle, vagy NSTV).

¹⁰³ Ilyen akcióra azonban nem került sor, a milícia nem indított semmilyen frontális támadást a repülőtér ellen.

¹⁰⁴ 101. repülőezred, 9. zászlóalj.

¹⁰⁵ Ezt nem támasztja alá más visszaemlékezés vagy dokumentum.

6-tal és négy AH-6-tal LTC Matthews parancsnoksága alatt, és más különleges és támogató erőkből. A 3/B/3/75¹⁰⁶ rendelkezett még nyolc kevlárpáncéltatú HMMWV-val, mindegyiken vagy egy .50 kaliberes géppuska, vagy egy MK-19 automata gránátvető. Az UNISOM II (sic!) még nagyobb tüzerővel bírt, köztük támadó helikopterekkel, harcocsikkal és páncélozott járművek széles választékával.

A TF Ranger képes volt kb. 20 perces reakcióidővel bárhol a városban [beavatkozni]. Ezt napi gyakorláson keresztül és a város feletti repüléssel érték el, amivel a pilóták és a rangerek ismerkedtek a várossal mind nappal, mind éjjel. A rangerek, amikor lehetett, helikopterekkel hatoltak be gyorskötelezve kis területekre. Azonban Mogadishu kis utcái nagyon nehezé tették a légi úton történő kivonást. Használható leszállási zónákat mindig találtak, de sokszor irreálisak voltak a célponthoz való közelségük miatt. Emellett a páncélozott HMMWV-eket arra használták, hogy flexibilitást adjanak a rangerek és a foglyok kivonásának. AH-6 támadóhelikopterek, felfegyverzve 7.62-es géppuskákkal és 2.75 hüvelykes rakétákkal, biztosítottak mindig azonnali közvetlen légítámogatást az összes bevetésen és hamarosan bizonyíthatták értéküket.

III. KEZDETI BEVETÉSEK

Elsőpró tüzerőfőlényével a TF Ranger magabiztos volt a tekintetben, hogy képes kezelni bármilyen eshetőséget a szomáli [milíciákkal], különösen Oszmán Atto, Aidíd fő finanszírozójának és jobbkezeének szeptember 21-i elfogása után. Mind a hat bevetés, ami az október 3-4-i csatához vezetett, relatíve gyors volt, nagyon minimális áldozattal (lásd A térkép és C függelék¹⁰⁷). Habár a nappali és éjjeli repülések segítettek a pilótáknak a város megtanulásában és a szomálikat az értelmetlenség érzésébe ringatták, kiszámítható útját is jelezték a bevetéseknek. Ez, párosítva a hat bevetéssel, amit hasonló stílusban hajtottak végre, megmutatta Aidídnak, hogyan végzik a rangerek a munkájukat.

¹⁰⁶ 75. Ranger ezred, 3. zászlóalj, B század, 3. szakasz.

¹⁰⁷ A függelékeket a szerző nem látja el külön jelöléssel. A kiadványban csak a második kerül közlésre (lásd előző dokumentum).

IV. A FEKETE TENGERI CSATA

93. október 03-án 1459-kor egy HUMINT forrás megerősített egy találkozót Szalad és Qeydid¹⁰⁸ között egy házban, közel az Olympic Hotelhez. Ők Aidíd két kulcsfontosságú alvezérei, akik már napok óta a célpontok voltak, s komoly visszaesést okoznának Aidíd infrastruktúrájának, ha elfognák őket. A terv finomhangolva volt, a készenléti parancsot kiadták. Amikor a forrás jelezte a célpontok részvételét, azzal, hogy felemelte a kocsija motorháztetőjét (D függlék), a parancsnok kiadta a parancsot az indulásra.

A támadó erő helikopterekkel indult, amíg a földi reagáló erő (GRF1, egy szakasz (-)¹⁰⁹ LTC McKnight vezetésével) kigördült, hogy állást foglaljon egy lehetséges kivonáshoz, kilenc HMMWV-val és három öttonnás teherautóval. A támadás a célponton 1542-kor kezdődött. A bevetés a terv szerint zajlott, leszámítva pár problémát a célépület azonosításával a rotorszél, ill. a koszos utcáról felvert vastag por miatt. 1553-kor a GRF1 elindult, hogy csatlakozzon a támadó erőhöz. Öt perccel később az egyik 5 tonnás teherautót eltalálta egy RPG, egy ranger megsérült és mozgásképtelenné vált a jármű. 1604-kor a földi erő elkezdett visszahúzódni a célponthoz a kivonás miatt. LTC McKnight ezután jelentette, hogy evakuál egy súlyosan sérült rangert, aki lezuhant a gyorskötélről.¹¹⁰

GRF1 1613-kor érkezett meg a célépülethez, a kivonáshoz és a foglyok felrakodásához a megmaradt két 5 tonnás teherautóra. Kezdett a [ellenséges] tűz felerősödni és egy pilóta RPG-robbanást jelentett a célépület fölött. 1620-kor egy blackhawk (sic!) helikopter farokrotorját RPG-találat érte és lezuhant, megölve a két pilótát és megsebesítve kettőt¹¹¹ [a legénység tagjaiból].

¹⁰⁸ Feltehetőleg Mohamed Hasszán Avaléra céloz a szerző, a „Qeydid” név más forrásban nem fordul elő.

¹⁰⁹ Feltehetőleg arra utal a szerző, hogy nem teljes létszámú a szakasz.

¹¹⁰ Itt kissé összekeverednek az idővonalak. A rangerek nem kezdték meg a visszavonulást, mivel mire elhangozhatott volna a „Kivonás!” parancs, addigra már lelőtték az első helikoptert és átalakult a bevetés. Továbbá a Blackburn közlegénnyel sem érthettek előbb a konvojhoz, minthogy az a célépülethez ért.

¹¹¹ A helikopter legénysége hat fő volt, a lezuhanáskor mind a négy, a hátul-só utastérben/raktérben tartózkodó személy megsebesült, de kettő részlegesen harcképes állapotban maradt.

CW3 Cliff Wolcott, a pilóta rádión utasította a legénységet,¹¹² hogy készüljenek az ütközésre, miközben a helikopter felett elvesztette az irányítást, ahogy pörögve zuhant az utca felé. LTC McKnight úgy döntött, hogy a foglyokat az 5 tonnás teherautókkal és HMMWV-k kíséretével visszaküldi a bázisra, miközben a megmaradt járművekkel megpróbál eljutni a lezuhanás helyére.¹¹³ 1624-kor egy MH-6-osnak sikerült landolnia a szűk utcán. Ahogy a másodpilóta lebegett, lefogta az ellenséget a fegyverével [tűzelve] a helikopterből, a pilóta a lezuhant helikopterhez rohant, hogy segítsen a túlélőknek.¹¹⁴ A földön maradtak hét percig és kihoztak két baráti WIA-t és megsebesültek, miközben harcolva biztosították a körzetet.

1628-kor egy ranger támadó erő alegység ILT Di Tomasso parancsnoksága alatt, akik a célpontot védték, és a kutató és légimentő csoport (SAR) SFC Lamb parancsnoksága alatt, egyszerre érkezett meg és biztosította a roncs körzetét. Ahogy az SAR csoport gyorskötelezett a roncsához, a helikopterüket eltalálta egy RPG. A pilóták, felismerve, hogy még mindig rangerek vannak a kötélén, stabilan tartották [a helikoptert], amíg mind földet nem értek, aztán visszarepültek a bázisra, ahol gyorsan átszálltak a tartalék helikopterbe.

1641-kor, miközben precíziós tüztámogatást nyújtva körözött két mesterlövészrel, egy második blackhawk-ot (sic!) is RPG-találat ért és lezuhant. Mivel nem volt azonnal elérhető baráti erő, két mesterlövész, MSG Gary Gordon és SFC Randy Shughart, CAR-15-össel és M-21-essel felfegyverezve, háromszor is kérte, hogy behatolhasson és biztosíthassa a roncsot, teljesen figyelmen kívül hagyva személyes biztonságukat. Végül megkapták az engedélyt a behatolásra a harmadik kérés után. Habár súlyosan megsebesült, a teljes legénység túlélte az ütközést. MSG Gordon és SFC Shughart több mint húsz percig vette fel a harcot a legénység védelmében minden esély ellenére. Megöltek számos szomálit, ahogy kis csoportokban jöttek.

¹¹² A helikoptereket ellátják belső kommunikációs rendszerrel, hogy a pilóta és a legénység/utasok a nagy rotorzaj mellett is tudjanak kommunikálni, Wolcott ezt a rendszerét használta.

¹¹³ A visszaemlékezés itt is hibázik. McKnight megosztotta erőit ugyan, de csak azért, hogy Blackburnt evakuálja; elkülönített három HMMWV-t és azokat visszaküldte a bázisra. A teherautók és a megmaradt HMMWV-k együtt mozogtak egészen a kivonásig.

¹¹⁴ A valóságban a pilóta maradt a helikopterben és a másodpilóta segített a sebesülteknek.

Aztán szünet állt be a harcokban a roncs körül. A legénység egy része és az egyik mesterlövész megsebesült. A másik mesterlövész kihúzta a pilótát, CW3 Mike Durantet a roncsból egy épületbe, és odaadta neki CAR-15-ösét az utolsó öt tölténnyel. A szomálik bölcsébbé váltak, és a szünet után lerohanták a roncsot, megölve mindenkit CW3 Duranton kívül, aki kilőtt legalább öt lövedéket, aztán a fegyvert a mellkasára helyezte és feltette a kezét. Megverték, majd a tömeg felemelte törött hátával és lábával, és parádéképp körbecipelte. CW3 Durant fogoly maradt még tizenegy napig, és azt mondta, hogy az életét köszönheti azoknak a mesterlövészeknek.*

A veszteségek nőttek, ahogy a ranger támadó erő megpróbált eljutni az északi (első) roncsához. GRF1 számos sebesültet jelentett, ahogy LTC McKnight vezetésével megpróbálták megtalálni az első roncsot. 1700-ra minden ranger alegység erős tüzet jelentett.

1703-kor egy második ranger földi reagálású erő (GRF2, a létesítményben maradt 2 rangerből, főleg szakácsokból és parancsnoksági személyzetből létrehozva, két 5 tonnás teherautóval és hét HMMWV-vel) elindult, hogy biztosítsa a második roncsot. A QRF-t 1626-kor riadóztatták és 1710-kor érkezett meg a reptérre.¹¹⁵ Ahogy a GRF2 elhagyta a repteret északi irányba, rajtaütöttek. A MK-19-esek és az .50 kaliberesek tüzet nyitottak vaktában tüzelve az épületekre füstüketítő zajjal, ahogy a GRF2 folytatta útját a célja felé (lásd B térkép). Folytatva [útját] a GRF2 beleütközött egy földtöltés-útzárra. Az egyik füstölgő ronccsal, ami látszott a távoli hegyről, a szomálik előkészítettek egy rajtaütést. SSG Strucker, aki éppen csak kivonta a súlyos sebesültet, aki leesett a kötélről a célpont közelében, vezette a konvojt és látta, ahogy négy RPG elrepül előtte. Aztán a géppuskáik nyitottak tüzet. Szerencsére a szomálik túl koránra időzítették a rajtaütésüket, és a GRF2 kiért a halálzónából. Viszonzva a tüzet, és megfordulva a keskeny utcán, a konvoj épphogy megmenekült sérültek nélkül. Végül, miközben próbáltak még egy másik utat találni a második roncsához, 1740-kor GRF2 és GRF1 találkozott, északra a K-4 körforgalomtól, sok sebesülttel és szétlőtt járművekkel. Ahogy LTC McKnight mind a négy kerekét kilöve haladt, egy vontatott járművet, egy mozgásképtelen teher[hordó] HMMWV-t egy 5 tonnást meglökött, megállt. A GRF2 [katonái] kiszálltak és

¹¹⁵ A QRF feltehetőleg később ért a reptérre, eddigre már megpróbálkoztak eljutni a második lezuhant helikopterhez, sikertelenül.

biztosítottak, átrakodták a sebesülteket a GRF2 egy 5 tonnásába, és megsemmisítették a mozgásképtelen teher[hordó] HMMWV-t az út közepén két gyújtógránát használatával. Mindkét GRF-et visszarendelték a reptérre (lásd B térkép). Eközben egy negyedik blackhawkot (sic!) is RPG-találat ért 1727-kor, azonban sikerült leszállnia az Új Kikötőben (B térkép). 1745-kor a QRC a második roncsához hajtott. Belefutottak az elpusztított HMMWV-be és kapcsolatba kerültek [az ellenséggel], ami tűzharccá változott. Miután veszteségeket szenvedtek, visszarendelték őket is a reptérre 1830-kor. A támadó erő mostanra az első roncs köré összpontosult, még mindig azt jelentette, hogy egy holttest be van szorulva a gépbe, és számos azonnali evakuálást igénylő sebesültjük van. Nem hagyhatják ott a holttestet.

Ahogy 1900 körül a helyzet kezdett biztonságossá válni az első roncsnál, a terv jóváhagyásra került, hogy két maláj gépesített század és egy pakisztáni harcokocsizakasz együtt a QRF-el és a GRF2-vel, valamint a GRF1 nagyjának maradékával a [első] roncsához megy (D függelék). Egy feltöltési kísérlet során fedélzeti főnökök¹¹⁶ vizet, lőszert és egészségügyi felszereléseket löktek ki [egy] helikopterből, miközben a QRF összehangolta a mozgást mindkét roncsához.

2130-ra a QRF áthajtott az Új Kikötőbe, hogy egyesüljön a szövetségesekkel. Egyeztetés után a terv az volt, hogy egy QRF századot küldenek mindkét roncsához maláj Condor APC-kkel. Az Újraszervezett (sic!) ranger erő hét HMMWV-vel és 56 fővel biztosítja a National Streetet a pakisztáni harcokocsizakasszal.

2323-kor a QRF megindította a támadást az Új Kikötőből, hogy biztosítsa mindkét roncsot és kihozza a baráti legénységet. A konvoj 2345-körül kezdett tüzet kapni (B térkép). A felmentő konvoj vizionozta a tüzet .50 kaliberesek és MK-19-esek tüzeinek hatalmas áradatát zúdítva a közeli épületekre végig az út mentén. A tűz csökkent az oszlopon, ahogy elhajtottak emellett a pár háztömb mellett. Ez a

¹¹⁶ Az eredeti kifejezés a „Crew Chief”, ennek másik fordítása még a fedélzeti tiszt lehet, azonban a feladatkör nem tisztii beosztást jelöl, inkább olyan specialistát, akinek a feladata a helikopter legénységének irányítása, munkájuk koordinálása, illetve a helikopteren tartózkodó más személyek vagy eszközök elhelyezése és felügyelete. Emellett a fedélzeti főnökök látják el az oldallövősz / fedélzeti lövész feladatkörét is. Általában egy Black Hawk helikopter legénysége két fedélzeti főnököt tartalmaz, ebből a magasabb rangú a rangidős, ő a vezető személy a helikopteren a levegőben.

„Páncélköl” pontosan két háztömbre délre volt a Sejk Dere tömbtől, egy duplafalú biztonságos háztól, ahol Aidíd spirituális tanácsadója élt.

2350-kor a National Street biztosítva volt kivonási útként, és az A. Co. 2-14 IN az északi, amíg a C. Co. 2-14 IN a déli roncsához hajtott. Mindkét alegységben volt TF Ranger LNO, hogy koordinálja a kapcsolatfelvételt a ranger erőkkel. A harc egész éjszaka tartott, alig hosszabb szünetekkel egy percnél. A támadóhelikopterek folyamatos tűzrajtaütéseket folytattak, néha akár 25 méter közelségből, a [baráti] erők védelme érdekében. RPG-k robbantak. Folyamatosan lövedékek szálltak. Szinte lehetetlen volt megmondani, honnan tüzelnek. Egy RPG a GRF2 szállító HMMWV-je¹¹⁷ mellett csapódott be, amiben a ranger [nehéz] fegyveres szakasz vezetője helyezkedett el szakácsokkal és más parancsokszámi személyzettel, megbénítva a járművet és megsebesítve négy rangert. Egy ranger, SFC Rick Lamb komoly fejfájásra panaszkodott. Kissé vérzett egy homlokán lévő sebből, de folytatta a harcot. Később a ranger észrevette, hogy egy srappeldarab fűrődött a fejébe egy RPG-ből két hüvelyk¹¹⁸ mélyen, az agya lebenyei közé. Ennek a rangernek később volt egy műtété, ahol eltávolították a szilánkot, öt hónappal később pedig már közel öt mérföldet futott.

[A] Folyamatos, erős kézfegyvertűz folytatódott. 0155-re a QRF egyesült a roncs körüli rangerekkel. Az egyik pilóta holtteste még mindig be volt szorulva a gépbe és időbe telt, amíg a holttestet kiszabadították. 0227-kor a QRF rádión jelentette, hogy a második roncs biztosítva van, de nem találtak baráti erőket. A QRF termitgránátokat helyezett a roncsra 0300-kor. Ezzel egy időben két maláj Condor rossz irányba fordult egy sarkon a déli roncs felé, ami végzetesnek bizonyult. A somálik könnyen elintézhették őket, sikerült mindkettőt RPG-vel elpusztítani és a legénység pár tagját megölni.¹¹⁹ Ahogy az éjszaka átadta a helyét a gyorsan közeledő reggelnek, egyre égetőbbé vált, hogy a holttestet kiszedjék [a helikopterből] és visszatérjenek a biztonságba. A legtöbb veszteség napnyugta előtt

¹¹⁷ A szállító itt azt jelenti, hogy a járművet nem szerelték fel géppuskával vagy gránátvetővel.

¹¹⁸ Körülbelül öt centiméter.

¹¹⁹ Az eset korábban, még a behatolás idején történt. A holttesteket és sebesülteket a csoport át tudta szállítani a második roncsához, és az ott lévő alegységekkel együtt visszatértek a kiindulási bázisra.

született. 0530-kor végül, az egész éjjel tartó harc és folyamatos kézifegyver. és RPG-tűz után végre sikerült kiszabadítani a holttestet a roncsból. A támadó helikopterek folytatták a fedezőtűz biztosítását a visszavonuláshoz. 0630-ig a QRF és a TF Ranger alegységei egyesültek, leszámítva a négy [fő] legénységet és a 2 mesterlövészt a lezuhanási zóna 2-ből, és visszavonultak a pakisztáni stadionba. A számtalan sebesültet ellátták, az elszámolás megtörtént és az érzékeny eszközöket összegyűjtötték. A TF Ranger teljes vesztesége 16 KIA-t és körülbelül 80 WIA-t számlált. A QRF-nek 2 KIA-ja és 26 WIA-ja volt. A Vöröskereszt 250–350 KIA-ra és 700–800 WIA-ra becsülte a somáliai veszteségeit.

A 16 KIA és a közel száz WIA a TF Ranger tényleges „lövész” állományának 50%-át jelentette. A TF Ranger átszervezte a harcoló erejét. A 8-ból csak 3 blackhawk (sic!) maradt bevethető, ami akadályozta CW3 Michael Durant kimentését. Aidídnak több mint 1000 [fő] vesztesége volt. Ez annyira komolyan érintette, hogy egyoldalúlag tűzszünetet hirdetett október 9-én, három nappal azután, hogy a TF Ranger erősítést kapott, ami megduplázta az erejét.¹²⁰

V. ANALÍZIS ÉS KRITIKA

Az elnök megváltoztatta a somáliai politikáját a csata után. Ez a csata nem csak az Egyesült Államok somáliai politikájára volt hatással, hanem Haitira¹²¹ is, ahol a katonai akció terveit megváltoztatták és megerősítették a későbbi be nem avatkozási politikát Boszniában¹²². Az elnök megerősítette az amerikai erőket [Szomáliában], de ígéretet tett, hogy március 31-ig kivonják őket. Most már az Egyesült

¹²⁰ A szerző itt is feltehetőleg téved. A somáli veszteségek, bár komolyak voltak, de magas volt bennük a civil, illetve a nem SNA-miliciákhoz köthető fegyveresek aránya. A tűzszünet hirdetésében valószínűleg sokkal inkább közrejátszott az, hogy a balsikerű akció után Clinton elnök, a további veszteségek megelőzése érdekében, merevszárnyas csapásmérőrepülő egységeket és páncélosokkal megerősített tengerészgyalogos alakulatokat vezényelt Szomáliába.

¹²¹ 1994. szeptember és 1995. március között az Egyesült Államok Lengyelország és Argentína támogatásával Operation Uphold Democracy néven megszállta a kis szigetországot, hogy eltávolítsa az ott hatalomra került rezsimet.

¹²² Bár szárazföldi erők bevetésére nem került sor, az Egyesült Államok és a NATO légitámadások végrehajtásával jelentősen beavatkozott a délszláv háborúba.

Államoknak volt elég katonája, hogy végrehajtsa a feladatát; azonban már túl késő volt. A politikai korlátok, hogy 450 főben limitálják az országban egyszerre tartózkodó különleges műveleti csapatok létszámát, súlyosan akadályozta a TF Ranger küldetését és limitálta a flexibilitását.

A TF Ranger egy századdal (+)¹²³ és egy AC-130-assal gyakorlatozott, de extra szakasz nélkül települt ki és AC-130-as sem volt, ami kiváló tüzerőt biztosíthatott volna és alkalmas lett volna irányítani a GRF1-et bármelyik roncsához ahelyett, hogy körbe-körbe mennek és sebesülteket gyűjtöttek volna.¹²⁴ A kiegészítő szakasz flexibilitást adhatott volna a bevetések végrehajtásához és lehetővé tette volna egy valódi reagáló erő létrehozását.¹²⁵ Ideális esetben a teljes 3/75 Rangert kitelepítették volna. Ez biztosította volna a szükséges eszközöket és erősítést, ami szükséges. Nem lett volna szükség segítségre, sem külső koordinációra, ami majdnem hat óráig tartott.¹²⁶

Ez a probléma a parancsnoki lánc egységével még több problémát okozott. Habár a TF Ranger bevetéseinek titkos és időzített volta kockázatos és idő előttivé tette a szövetséges egységekkel való koordinációt, a QRF értesítésével hamarabb érkeztetett volna az erősítés, ami a támadó erő gyorsabb kihozásához vezethetett volna. Egy nehéz [fegyverzetű] erő¹²⁷ QRF-hez csatolásával a készenlét

¹²³ Utalás a plusz szakasszal való megerősítésére.

¹²⁴ Bár az AC-130 rendelkezik fejlett fedélzeti rendszerekkel, aligha segíthette volna jobban a konvoj irányítását, mint a bevetett eszközök.

¹²⁵ Bár az extra szakasz valóban lehetővé tette volna egy tartalék reagáló erő, vagy saját QRF felállítását, a 2-14 IN bevetése is mutatja, hogy az adott harci helyzetben egy szakasznyi plusz erő „nem számított” volna olyan jelentős erőnek, ami megfordítja a harc kimenetelét.

¹²⁶ A szerző itt több hibát is elkövet. Először is szem elől téveszti a TFR eredeti feladatát. A köteléket nem csaták megvívására és kiterjedt bevetések végrehajtására vezényelték Szomáliába, hanem precíz különleges műveleti bevetések végrehajtására. Másodszor, ha a teljes zászlóalj kivezénylésre is kerül, az sem jelenti azt, hogy rendelkeztek volna a szükséges eszközökkel – harckocsikkal és APC-kkel – a bajtársaik kimenekítésére, mivel a Ranger ezred könnyűgyalogos alakulat, akiket rendszerint helikopterekkel vagy könnyűpáncélzatú járművekkel vetnek be. Ebből kifolyólag, ha a teljes zászlóalj, vagy akár az egész ezred kivezénylésre is került volna, akkor is csak HMMWV-k, 5 tonnás teherautók és helikopterek álltak volna rendelkezésre.

¹²⁷ A hadszíntéren lévő amerikai erők nem rendelkeztek nehézfegyverzetel, és mivel külön parancsnoki lánchoz tartoztak (CENTCOM és nem ENSZ),

alatt tovább gyorsíthatta volna a támadó erő kihozatalát és feltehetőleg megmenthette volna egy ranger, CPL James Smith életét, aki belehalt a sérüléseibe.

A sajtónak komoly hatása volt a TF Ranger küldetésének kimenetelére. Mielőtt az erő egyáltalán kitelepült volna, a napi hírekben ecsetelték, hogy az Egyesült Állam 400 elit rangert küld Szomáliába, hogy a szökevény hadúr Aidídra vadásszon. „Tagadják ranger 'caspásmérő csoport' bevetését Szomáliában”;¹²⁸ a CNN a repülőter kifutóján várta a rangereket. Számos újságíró szintén leírta, hogy az elit terrorelhárító-osztag, a Delta Force is részt vesz a műveletben, „Delta Force-katonák is az érkezők között [vannak]”.¹²⁹ Ez közvetlen üzenet volt a küldetésünkről Aidídnak és előkészítette a TF Ranger sikertelenségét azzal, hogy bujkálásra kényszerítette Aidídot. Az újságcikkek szintén komoly hatást gyakoroltak arra, hogy korlátozzák az [bevetett] erők nagyságát, és rendkívüli nyomás alá helyezték a TF Ranger-t, hogy „ne szűrjék el! Néhány százaz lyuk¹²⁸ várható, de...” Gyakoriak voltak a cikkek olyan címekkel, mint „amerikai csapatok rajtaütöttek... rossz célponton” és „Rangerek fogtak el 'jófiúkat' egy második elrontott bevetésen Szomáliában”.¹²⁹

A rossz sajtó és a politikai korlátok vezettek a kiszámítható és veszélyes működési módhoz.¹³⁰ A hat korábbi bevetésen a rangerek elsősorban helókat¹³¹ használtak a behatolásra és a kivonásra. Ez kemény köldökzsinórt eredményezett, hogy eltörjék. A hírszerzési idővonalak gyors reagálást és támadási időt követeltek.

így nem is volt lehetőség nehézfegyverzetű alegység közvetlen hozzájuk csatolására.

¹²⁸ Olyan helyen végrehajtott rajtaütés, ahol nem található célszemély.

¹²⁹ A szerző erősen túlértékeli a média szerepét az akciók támogatását, korlátait, előkészítéseit illetően: mire Les Aspin védelmi miniszter bejelentette a TFR kivezénylését és az akciót, s ezáltal a média is tudomást szerzett róla, már mindent eldöntöttek a vezetők. A későbbi nehézfegyverzet-igények elutasításában is inkább játszott szerepet a küldetés természete és erőforrás-igénye, mint a sajtó „áskálódása”.

¹³⁰ Ahogy az egy későbbi dokumentumból (Di Tomasso) látszódní fog, a bevetési módozatokat még az Egyesült Államokban dolgozták ki. Emellett a különböző végrehajtási elveket az Egyesült Államok Fegyveres Erőinek Harcászati Szabályzatai is rögzítik, s a TFR ezek mindegyikének tökéletesen megfelelő, tankönyvi módon hajtotta végre az akciót.

¹³¹ A helikopterek egyik jellemző, angol beceneve.

Aidíd látta ezt és kidolgozott egy tervet, hogy visszavágjon a rangerek gyorsan támadó helikoptereinek. De nem számolt a rangerek egyéni megoldóképességével. Október 3–4-én a rangerek egész éjjel harcoltak Aidíd fellegrárában, mert megfogadták, hogy sosem hagynak hátra elesett bajtársat.¹³² Aidíd egyoldalú tűzszünete, amit magára kényszerített, mindent elmond a fekete tengeri csata történetéről.

VI. TANULSÁGOK

1. Folyamatos gyakorlás még kiküldetésben is kötelező. A TF Ranger akkor kapta a legjobb éleslőszeres kiképzést, amikor földet ért az országban.

2. Az AH-6-osok rakétákkal való felszerelése a célpontot körülvevő rossz környék miatt bölcs döntésnek bizonyult.

3. Szükségesek a jó térképek.

4. Harc előtti ellenőrzések szükségesek minden bevetés előtt, bármilyen unalmasnak is ígérkezik a bevetés.

5. Fontolj meg minden eshetőséget a tervezésnél! Ez okos harci töltési és újratöltési tervhez vezet.

6. A célépület megjelölése MOUT során füsttel (nappal) nagyban segítheti az orientálódást és megelőzi a baráti tüzet.

7. Tartsd a tüzet alacsonyan, ha sok légi egységgel dolgozol!

8. Juttasd el az információt a legalsó szintre [is]!

9. A lövészeknek 360 fokban kell figyelni MOUT során.

10. Kerüld a tétovázást sikátorokban és utcákon, mivel tűzcsapdákká válhatnak!

11. A megfelelően képzett kutató és légimentő csoport kritikus fontosságú, amikor repülő[egységekkel] dolgozol. Ez nagy hasznot hozott.

12. Az SAR csoportnál elérhetőnek kell lennie jaws of life¹³³ eszköznek.

13. A színes füstök remekül működnek pozíciómegjelölésre

¹³² A ranger krédó egyik sora: „Sose hagyom, hogy egy elesett bajtársam az ellenség kezébe kerüljön (...)”.

¹³³ Az a hidraulikus üzemeltetésű feszítő-vágó eszköz, amivel a tűzoltók és más katasztrófavédelmi/mentő alakulatok képesek például összeroncsolódott autókból kiszabadítani sérülteket. Erősen kérdéses, hogy egy ilyen eszköz a méretei miatt éles harci helyzetben mennyire jól használható.

MOUT során.

14. Tervezz termitgránátok felerősítésével minden járműre és érzékeny eszközre!

15. A sebesség biztonság.

16. Az egységes erőfeszítés minden küldetésnél kritikus. Ezt minden szinten megsértették.¹³⁴

17. **Sose hagyd, hogy egy elesett bajtárs az ellenség kezére kerüljön!**

18. Különleges kiképzés a szanitécekkal ezerszer is megtérül. Legyen a legtöbb ember kvalifikálva, hogy megtegyen minden tőle telhetőt (azaz CBT Lifesaver, EMT).

19. Vigyél [magaddal] éjjellátó szemüveget (NODS (sic!) nappali bevetésekre is!

20. [A] Gyakorlás minden fegyverrel és eljárással [a különböző] fegyverektől a rádiókig, tűztámogatás hívásához és a tűztámogató egység irányításához, kritikus.

21. A golyók a falakról lábra is elpattanhatnak, távolodj [el] a falaktól!

22. Legyen egy jó újratöltési terved, akkor is, ha a korábbi történések nem kívánják meg (előre csomagolt lőszeres ládák, CL V., CL VIII. és víz)!

23. IR villanófények jók, ha nincs elég fény. A légi egységek összetéveszthetik a földi fényeket.

24. Vigyél magaddal extra akkumulátorokat a rádióhoz!

25. Folyamatosan tartsd számon mind a legénységet, mind az el-látmányt! Legyen SOP arra, hogy ki felel a KIA/WIA felszerelésért és legénységért!

26. A kevlár működik. A kétoldalú, III. osztályú mellénynek standard felszerelésnek kell lennie, megállítja a 7.26-est [lövedéket].

27. Folyamatosan gyakorolj MOUT közelharcot! Szinten minden bevetés során meg kell küzdeni valamilyen fajta beépített területtel.

28. Gyakorolj gyorstűzelési technikákat (közelharcú lövészet)!

29. NOD-ot hordani, miközben a SAW-n vagy az .50 cal MG-n van egy AIM-1 (TVS-5-tel és AIM-1-gyel felszerelve) okos MOUT környezetben.¹³⁵

¹³⁴ A szerző ismételten a politikai és katonai vezetők nemtörődömtségére utal.

¹³⁵ A szerző itt arra utal, hogy a géppuskákat érdemes ellátni valamilyen

30. Az irányzékok nagyobb pontosságot és sebességet adnak az M-16 fegyvercsaládnak.¹³⁶
31. A pisztoly kritikus [fontosságú] a lövészeknek.
32. Töltsd fel a járműveket előre előkészített ellátmány-csomagokkal!
33. Tarts fenn egy komoly PT-programot kitelepüléskor!
34. Szabad a katonák felszerelését a bevetéshez igazítani.
35. Ösztönözd a kis egységek kezdeményezőképességét jelentéskészítéssel!
36. A jól képzett egységnél a bátorság közhely.
37. Ne számolj heroizmussal egy bevetés teljesítésénél!
38. Tervezz több lehetőséggel a kivonásnál!

fajta infravörös célzássegítő berendezéssel (pl. AIM-1 infravörös rendszerrel), illetve valamilyen éjjellátó távcsővel (pl. TVS-5).

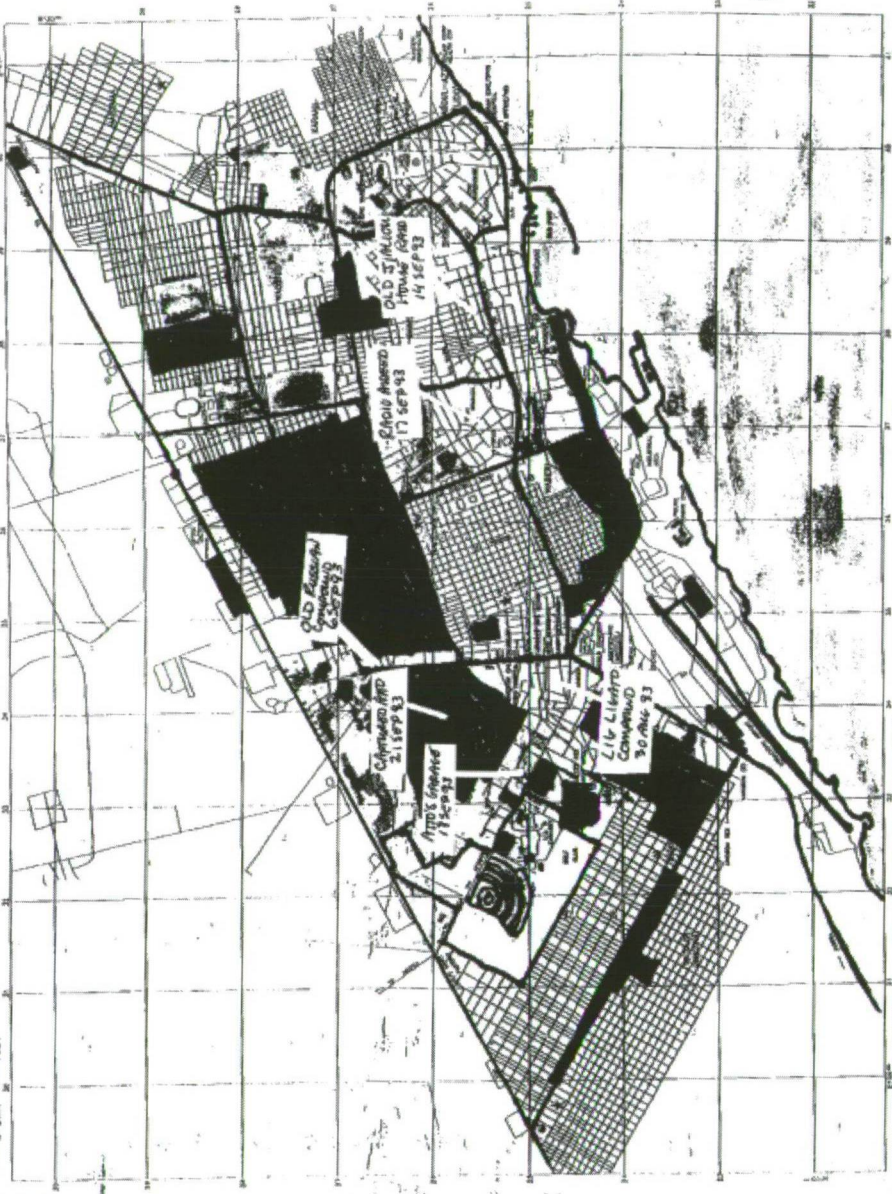
¹³⁶ A szerző itt szintén a külön felerősíthető irányzékokra utal.

MAP A TF RANGER MISSIONS PRIOR TO 30 OCT 93.

MUQDISHO

SONGAI CITY GRAPHIC 1:3,500

EDR 9301 100 100

- LEGEND
- ① Street
 - ② Alley
 - ③ Canal
 - ④ Dam
 - ⑤ Embankment
 - ⑥ Filling
 - ⑦ Footpath
 - ⑧ Footbridge
 - ⑨ Footway
 - ⑩ Footway
 - ⑪ Footway
 - ⑫ Footway
 - ⑬ Footway
 - ⑭ Footway
 - ⑮ Footway
 - ⑯ Footway
 - ⑰ Footway
 - ⑱ Footway
 - ⑲ Footway
 - ⑳ Footway
 - ㉑ Footway
 - ㉒ Footway
 - ㉓ Footway
 - ㉔ Footway
 - ㉕ Footway
 - ㉖ Footway
 - ㉗ Footway
 - ㉘ Footway
 - ㉙ Footway
 - ㉚ Footway
 - ㉛ Footway
 - ㉜ Footway
 - ㉝ Footway
 - ㉞ Footway
 - ㉟ Footway
 - ㊱ Footway
 - ㊲ Footway
 - ㊳ Footway
 - ㊴ Footway
 - ㊵ Footway
 - ㊶ Footway
 - ㊷ Footway
 - ㊸ Footway
 - ㊹ Footway
 - ㊺ Footway
 - ㊻ Footway
 - ㊼ Footway
 - ㊽ Footway
 - ㊾ Footway
 - ㊿ Footway

* OBJECTIVE LOCATIONS FROM INTERVIEW WITH SSG JEFF STRUBBER 19 MAY 94.